

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Tres causæ ob quas magnificienda est vocatio ad Statum religiosum:
satisfactio pro peccatis commissis, assecuratio & spes certa salutis. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](#)

NICOLAI LANCICII OPUSC. SPIRITAL.
PRO O E M I V M.

DVæ sunt classes adolescentium, pro quibus iuandis hoc scripsi opusculum. Altera est eorum, quos Deus euocat ex seculo ad amplectendum statum Religiosum: Altera eorum, qui volunt remanere in seculari statu, ac in eo pie christiane que vivendo, (vti possunt) saluari. Pro primis, sunt omnia huius opusculi capita. Secundi, omissis primis septem

capitibus, & capite decimo, decimoquarto, ac reliquis capitibus post decimum septimum caput positum, elegant sola capita, octauum, nonum, undicimum, duodecimum, decimum tertium, decimum quintum, decimum sextum, decimum septimum. Si enim iuxta monita in his capitibus data, Deo adiuuante viuent in suo seculari statu, saluabuntur, uti saluati sunt tamen multi Reges, Episcopi, Principes aliique.

Monita data habentibus Vocationem ad statum religiosum, præsertim Adolescentibus.

CVi Deus dedit desiderium relinquenti mundum, & amplectendum statum religiosum, duo ei sunt necessaria. Primum, ut magis astimet, hoc beneficium Dei, cum ad Religionem vocantis, ac proinde pro eo saepe magnas agat, gratias quotidie, saltem breuiter, sed feruenter. Secundum, ut antequam Religionem ingrediantur, toto eo tempore quo manebit in seculo, disponant se ad statum religiosum, modis infra dicendis.

CAPUT PRIMUM.

Tres Causæ ob quas magnificienda est vocationem ad statum Religiosum, nimur, satisfactio pro peccatis commissis, assecratio & spes certa salutis.

Hæ causæ, ut magnificat hanc Dei vocationem, & sit in ea firmus, tanquam sibi omnino necessaria, & à se necessariò exequenda, plurimum ei proderunt, vel lente lecta, vel mente bene, & sine festinatione discursus, ponderatae.

Prima.

Si haec tenus male vixit in seculo, præsertim, si peccata castitati contraria solitus fuit committere, agnoscat se obligatum esse ad amplectendum statum religiosum iudicio S. Gregorij Pape, qui hac de re sic scripsit, explicans illa verba à S. Iohanne Baptista prolatæ, Facite fructus dignos penitentia. In quibus verbis, inquit S. Gregorius, notandum est, quod amicus poni, (id est S. Iohannes Baptista) non solum fructus penitentia, sed dignos penitentia, admonet esse faciendo. Aliud namque est fructum facere penitentia, aliud, dignum penitentia fructum facere. Ut enim secundum dignos

penitentia fructus loquamur, sciendum est, quia quis illicita nulla commisit, huius iure conceditur, ut licet vivatur, sicq; pietatis opera faciat, ut tamen si voluerit, et que mundi sunt non relinquat. Ac si quis in fornicationis culpam, vel fornicatione in adulterium (quod granum est) lapsus est, tam id à se licita debet absindere, quamvis se meminit & illicita perperasse. Hec S. Gregorius Papa.

Cum autem peccatum mollitiei, seu pollutionum maius sit (vt docent Theologi) quam fornicatio, & adulterium, quia est contra naturam, si S. Gregorius vult lapsos in fornicationem, vel adulterium, ea qua mundi sunt relinquere; multo magis id faciendum est iis, qui sine lapsu in fornicationem, vel adulterium, solo peccato mollitiei, seu pollutionibus (idem enim sunt) se contaminarunt. Et quod maius est, ipse Deus hoc visus est docuisse, quod S. Gregorius docuit. Nam, vt scribitur in Prato spirituali commendato à septima Synodo generali, seu Nicæna secunda, cum quidam adolescentis virginem mortuam, & in vno extra civitatem monumento sepultam, noctu tumulum ingressus, vestibus quibus erat corpus virginis indutum, spolia fecit, & ipso etiam indusio, diuinatus resuscitata virginis mortua resedit, sinistraque manu sua apprehendit dexteram illius adolescentis, & ait: Ne quisime hominum, ita deinceps te nudare me: an tu non times Deum, neq; metuis damnationem ultime retributionis, nonne vel saltē mortua misereri debuisti sed Christianus existens, ita me nudam aspiceres Christo, honestum fore iudicasti? Neque sexum mulierem reveritus es? Nonne hic sexus te peperit nonne matrem tuam quoque bac in me iniuria violasti? Quam infelicissime hominum rationem redditurus es Christo, de seelore in me perpetrato, ante ipsius tribunal tremendum, quod vivente me, nullus extraneus videt unquam faciem meam, & tu post mortem & sepulturam denudasti me, & nudum aspexisti corpus meum? Et post alia in hunc sensum dicta adolescenti, noluit eum dimic-

Luc. 3.8.
hom. 20.
in Euang.

I. DE RECTE TRADUCENDA ADOLESCENTIA.

5

dimittere, & nec sibi promitterer, se statim seculo renunciaturum, & monachum futurum. Quod cum ei promisisset iure iurando, eamque iisdem vestibus vellitus est, dimitit cum ipse verò nec domum suam rediens, statim vitam monasticam amplexus est; & virgo tarsum se collocans mortua est. Si ergo Deus solam mortuæ denudationem iudicavit dignam, vt ille adolescentes, Religiosos ob id fieret, & per miraculosa mortuæ fuscitationem ad hoc eum induxit, quanto magis maiora luxuria peccata, quibus vel proprium, vel alienum corpus coinquiatur, statu Religioso sunt expianda. Vnde S. Bernardus scribens suo nomine, & Stephani Cistertensis, & Hugonis Pontiniacum ad summum Pontificem Honorium, sic epistolam Epist. 49. incipit: *Degentes in monasterijs ad qua nos nostra peccata compulerunt, &c.* Si ergo S. Bernardus suis peccatis compulsus est statum monasticum amplecti, qui florem sue virginitatis illibatum seruant, et si esset gratibus tentationibus, & occasionibus incolulariis impeditus, vt colligitur ex vita eius lib. i. c. 3, quanto magis alij graibus sceleribus castitati contrariis coiquinati, statum religiosum amplecti debent, si sunt ad eum idonei, vt in eo, & per eum sua flagitia abluantur.

Quocirca viri monerit S. Ilidorus Pelusiota Palladianum Diaconum. *Si salutis desiderio teneris, omnia, que ad eum ducunt effice. Nam qui vi aliquid faciat, exceptis quid id faciat, quidum agere debet.* Itaque qui in seculo per lapsus in grauia peccata à dæmone vel à prauis affectibus vieti sunt, in seculari statu, illum de seredi viatores evadant, iuxta consilium S. Ephræ: *Ex prælio, inquit, in quo vulnus acceptissit, ita victoriā reportare.* In loco, ubi thesauro ante spoliatus es, potes eundem recuperare. Vbi fudit Achab sanguinem Naboth, ibi linxerunt canes sanguinem impia Iezabel. Achab ecclit Naboth ex propria vince: & h. de quæ. hecque, te peccatum vult è Christi mandatis dimovere. Achab bon mar. Sathanas typum gerit, & Iezabel figuram iniquitatis. ca. 6. n. 7. A qua per statum religiosum liberaberis & 72. 73. 74. quoad culpam, & quoad penam, quia vt infra demonstrabo ex S. Bernardo: *In Religione homo cadit rarius, viuit purius; si ceciderit, surgit velocius, 75. 88. & cap. 3. nu. 11. 24. purgatur citius, idque instar Baptismi.*

Secunda Causa.

Duo sunt fines ob quos homines vocantur à Deo ad statum religiosum. Vnus est, vt in eo sint meliores & sancti: & hoc modo vocavit S. Thomas, B. Aloysium, B. Stanislaum & multos alios, qui etiam in seculo fuerunt innocentes, & valde boni. Alter finis est, ne damnentur in seculo, si in eo permaneant. Et hoc modo ordinari vocat eos, qui malè in seculo vixerunt. Prauidens enim Deus eos, si in seculo usque ad mortem vixerint, in peccato mortali morituros, & volens eos salvare, euocat è seculo ad statum religiosum, vt in ea sal-

uentur. Ideo S. Gregorius Papa, reprehendens li. 2. epist. Mauritium Imperatorem ob edictum quod- 61. dam, quo milites, monachos fieri prohibuerat, & ait, haec legem esse iniquam, causam affectum quod per eam multis via celorum claudatur, redditque rationem, quoniam licet multi sint, qui etiam in seculari statu bonam vitam ducere possint, tamen, inquit, pleriq. sunt, qui nisi omnia reliquerint, saluari apud Deum nullatenus possint. Lubrica fessus est, inquit S. Cyprianus, quæ inter sombra peccati saluare se posse sperat. Incerta est victoria inter hostilia armis pugnare, & impossibilis liberatio est, flammis circumcidari nec ardere. Vnde accidit, vt quā plurimos viderimus & audiuerimus, qui in Religione non perseverarunt, & redierunt ad seculum, etiam sine apostasia, quippe absoluti à votis, à suis Superioribus) fuisse mortuos sine confessione, & contritione, in statu peccati mortalis: quod in iis prævidens Deus, vocauerat eos ad Religionem, sed illi contempserunt hoc Dei beneficium, redeundo ad seculum. Similiter, multi ob eandem causam vocati ad Religionem, cùm contempserunt vocationem, & non intrarunt in Religionem, vix sunt pessimè mori, in peccati mortalis statu. Et ut omittant alia exempla, referam quod mihi contigit. Habui Romæ circa annum Domini 1602. nepotem Patriarchæ cuiusdam, Conuictorem in seminario Romano, præclaro ingenio, & omnibus naturæ dotibus eximiis ornatum, 18. annos natum, is cùm petiisset à me, vt euia spiritualibus exercitijs S. Ignatij excellerem, eaque fecisset pīe, & diligenter, ac in eorum fine confessionem generalem totius vite, pulcherrimè & sincerissimè eoram me instituisset, antequam ei darem absolutionem, petiit à me, an esset peccatum, non exequi Dei vocationem, aliquem ad statum religiosum à seculari euocantem? Sciebam quod collimaret talis interrogatio, (dictum enim mihi erat eum à Deo vocari ad Societatem nostram,) idèo nullà huius rei factâ mentione, cœtè illi sic respondi. Posse quidem sine peccato vocationem ad statum religiosum non mandari executioni, qui merum Dei consilium est, & non præceptum, sed multos damnari ob id, quod non executi sint talem Dei vocationem, non quidem ob eam neglectam, sed ob peccata mortalia, in quibus tales morituros Deus præuideras, si in seculo morentur, & idèo ne in iis morentur, sed saluarentur, volebat eos Deus abstrahere ab occasionibus proximis talium peccatorum, & ab ipsis peccatis, ac proinde ad statum religiosum, in quo forent ab iis præseruati, eos vocabat. Et ita huic nobilitati adolescenti contigit. Paulò post relictis in collegio Romano studiis, perrexit ad Academiam Maceratenensem Iurisprudentię daturus operam. Vbi, (vt quotidie contingere solet) raro ad confessionem, & communionem accedens, sociis impu-

A

ca

ra loquentibus, & liberè viuentibus, sese adiungens, libros lasciva continentis legens, & quae inde sequi solent peccata committens, tandem cuiusdam fœminæ amore captus est, ad quam, eo inscio, alter socius natu maior, turpis commercij causa ventre solebat. Igitur dum quādam vice hic adolescens inventus esset in domo illius fœminæ à natu maiore, is mortem ei minatus est, si amplius rediret ad illam fœminam. Contempst ille minas, & ratus natu maiorem non solere noctuad illam fœminam accedere, ipse nocte intempestâ (quando nullum putabat esse in domo illius fœminæ) eō se contulit, lūcente lunâ; sed cum esset in medio itinere prope collegium, & sub ipsis fenestrâs nostri collegij, occurrit ille alter adolescens natu maior, & videns hunc ad illius fœminæ domum euntem, à se veritatem, euaginato pugione statim eum confodit. Confosus miser, & in terram deieetus, alia voce inclamauit confessarium, sed antequam confessarius accureret, infelicem animam repente exhalauit, & in se ipso ostendit, terrible illud decretum Dei Proverb. i. posuit: *Vox autem, & reniflits desponsi confilium meum, & increpationes meas negligisti, ego quoq; in interitu vestro ridebo, & subsannabo, cum vobis id quod timebatis euenierit, cum irruerit repentina calamitas, & interitus, quasi tempus ingruerit: quando venerit super vos tribulatio, & angustia. Tunc invocabunt me, & non exaudiam, manè consurgent, & non inuenient me, et quod exosam habuerint disciplinam (ita ut melioris) & timorem Domini non suscepint, (mali vivendo in statu seculari) nec acusenerint consilio meo (statu meliori & securiore suadenti.)* Hęc res mouit P. Claudium Aquaiuam nostrū Praepositum Generalem V. Societ. Iesu ingredetur. *Cum enim ei in mentem venisset illud Domini dictum: Ques mea, vocem meam audiunt, simul inuasit eum timor, ne si cœlesti illi consilio non obediret, non esset ex omnibus Christi. Quam ob causam eadem hora, at pone momento ad nostris venit, seq; eū toto animo addixit. Deinde ad Religiosum statum etiam innocentissimos adolescentes Deus vocat, qui nullo peccato mortali corpus, & animam suam coinquarunt, quando præuidet illos in statu seculari suam innocentiam, & vitam aeternam amissuros. Quam ob causam etiam aliquos in infancia, & pueritia facit mori, iuxta illud*

6. Sap. 4.10.11. Placens Deo factus est dilectus, & viuens inter peccatores, translatus est: raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius, aut ne fictio deciperet animam illius. Quocirca, si vocante nos terreno, & mortali rege, inquit S. Ioannes Climacus, & in suum obsequium nos militare iubente, nibil moraremur, neque occasiones quereremus, sed omnibus dimissi, illi summa alacritate parceremus: attendamus nobis ipsi, caueamusq; diligenter, ne forte Regi regum, & Domino dominium, & Deo deorum nos vocante ad cœlestem hunc Ordinem, propter nostram desidiam, & negligientiam obtemperare reuensemus: & postmo-

Plat.li.3.
cap.38.

Gr.1.

dum ante tribunum illud horrendum inexcusabile inveniamur.

Tertia Causa.

Certa spes æternæ salutis consequenda, si statum religiosum amplexus fueris, & in Ch. h.17. eo vixeris iuxta Regulas eius usque ad mortem. in Matth. & lib.4. Hoc enim Veritas infallibilis promisit suis A-cont. vi. apostolis (qui erant veri Religiosi, ut docet san-jeup.vi. & Patres) & omnibus aliis: *Omnis qui reliquerit monast. Bas. Col. domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut ma-mon.c.9. trem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen & z. & e- meum, centuplum accipiet, & vitam eternam poside-pist.79. pt. Si ergo nunc veniret Angelus ad te de cor-Aug. 1. lo, tibique clare dicere: Fias Religiosus, vt bene ciu.cap.4. in Religione viuas, vtque ad mortem, & ego tibi & rep.89. nomine Dei promitto remissionem omnium q.4.Ber. peccatorum tuorum, quæ commisisti, & vitam Apol.ad æternam: dubitaresne an non libentissime sic. Gul.Abb. res Religiosus? ita multo libentius religionem Th.2.2.q. quam citissime debes ingredi, quia certior est 88.a.4. ad ista promissio (quippe à Spiritu sancto reliqua in 3.&q. sacra Scriptura, quæ mentiri non potest, sicut nec ad 1. Christus Dominus qui id promisit) nec est nullus Matth.19. de hoc dubitandi locus, sicut esset, dum appa-2. Cor. 11. ret Angelus, quia in talibus apparitionibus multe solent contingere deceptions, eō quod fathanas, vt at Apostolus, quandoque transfig-14. ret se in Angelum lucis. Impossibile mentiri Deum, in-quit S. Chrysostomus; promisit autem ille vitam eternam ista relinquendam. Reliquisisti omnia ista, li.de pro- & abiecisti quid igitur prohibet de huiusmodi con-fide. promise? & esse securum? Felix paupertas ro-luntaria, ait S. Bernardus, omnia relinquendum, & f.8.in Psal. sequendum te Domine Iesu, felix plane, quia tam se-90. euros, imò tam glorioſos faciat, in illo singulari frago- Coll. re elementorum (scilicet die Iudicii) & in illo tre-mendo examine meritorum, in illo tanto discrimine in-diciorum. Quocirca bene scriptus primus Patriarcha Venetiarum beatus Laurentius Iusti-cap.7. nianus, differens de disciplina & perfectione monastica conuersationis: *Illiœ cœlesti ciuitatis iste est introitus: (scilicet per statum religiosum) iste nempe est locus, de quo ait sanctus Jacob, Verē Gen.28. non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta eis. Quo 17. hic viriliter & perseveranter certauerit, coronabitur illuc gloriæ. Ambo casta Dei: (scilicet religio & celum) ambo sedes sapientia: ambo sanctorum ciuitates: qui in hac laudabiliter conuersatus fuerit, ab illa excludi non poterit. Et paulo infra. Securū speret post hanc peregrinationem ad illam supernam invata Hierusalem; que unque in istorum congregationem fuerit vocatus. Magnum quippe electionis (hoc est præde-scriptionis ad gloriam) indicium est: huius fraternalis habere confortum, facileq; ab illa excluditur, qui ab hac fuerit segregatus. Ideo cum omni circumſpe-cione, & animi maturitate se studeat promovere, quisquis in hec sancta collegia (sunt verba formalia sancti Anselmi) Deo dicata vocatus est: ne diabolus falla-**

I. DE RECTE TRADVCENDA ADOLESCENTIA.

7

fallaciā, aut sū negligentiā, seu ignorantia, amoneatur ab illis. Vt amotus fuit suā culpā ille nepos Patriarche, de quo suprā actum est, & amoti sunt multi alij, quos breuitatis cauā non commemo. Hanc ipsam veritatem docuit Deus Pater S. Catharinam Senensem loquens de Anima quā sumpli corde sincero iugum obedientiae: Ergo perquendo reperit cum lumine fidei, credens quā Christus Dominus dixit in loco suprā citato) locum sancte Religionis, qua procul dubio fundata fuit a Spiritu sancto, posita rēluti secura nauicula pro recipiendis animabus, qua currere volunt ad huiusmodi perfectionem, ut eas tūtissimē perducat ad portum eternae salutis. Huic nauticulæ Patronus vere Spiritus sanctus est, qui inquam in se desicit ex defēctu eiuscumq; subditis Religioni, qui transgressor est ipsius Ordinis.

CAPVT SECUNDVM.

Tres alia Causæ, ob quas valde estimanda est Vocatio ad Religionem, nimurum, quod talis vocatio Dei sit inspiratio; & quamvis non esset, Religio tamen amplectenda est ad uitanda certa salutis pericula, & quia status eius est melior & securior.

Quarta Causa.

Inspiratio, quā quis interiū sentit se ad statum religiosum amplectendum vocari, certissimè est à Deo. Nam cogitationum omnium nostrarum, vt ait B. Laurentius Iustinianus, & apud Cassianum Abbas Moyes, tria sunt principia, seu origines: Deus, diabolus, & natura nostra. Desiderium autem intrandi Religionem, non potest nasci à natura, quia hæc abhorret ab iis rebus quæ necessariò sunt toleranda, & facienda in statu Religioso; vt sunt mortificatio carnis, fuga peccatorum, abnegatio propriæ voluntatis, subiectio perpetua sub obedientia, clausura, libertatis abdicatio, vietus asperior, castitas perpetua, nihil proprium habere vñquam, & his similia. Dæmon quoque ad hæc non potest impellere, tum quia non impellit ad virtutum studium, quod ei summopere desplicet, & à quo potius omnes retrahit, quod viget perpetuo in Religione; tum quia videt sibi eripi animas per statum Religiosum, quas in seculo peccatorum catenis ligatas possidebat. Ergo necessariò tale desiderium intrandi in Religionem, procedit à Deo quando aliquis sentit, le ideo ad Religionem moueri interiū, vel ut fugiat peccata, & occasiones peccatorum, ac pericula salutis, quæ videt, & experitur in statu seculari, vel dum acceditur desiderio vitæ sanctæ in Religione instituenda, vel ut satisfaciat ibi pro peccatis in seculo commissis, vel ut Christum

perfectius imitetur, vel ut maiores sibi in cælo coronas compareret per exercitia vita Religiosæ; haec enim res cū supernaturales sint, à solo Deo per se, vel per Angelum bonum illuminante, oriuntur, nec possunt oriri à natura, vel de monre.

Quocirca merito docet S. Thomas tales inspirations nonnisi à Spiritu sancto esse posse. 1. p. q. iii. Quare bene ait S. Bernardus: Quoties super castigando corpore, humiliando corde, seruanda iunctate, & pufc. 17. c. charitate fratribus exhibenda, seu ceteris virtutibus acquirendis, conseruandis, amplificandis, salubris cogitatio in mente versatur, diuinu sine dubio spiritus est, de 7. Spiritu qui loquitur, aut per se ipsum sanè, aut per Angelum suum, quem certum est, nunquam loqui ex semetipso. Sed Deum esse, qui loquitur in ipso. Ideo Deo vocationi parendum est, & eius vocatio magnificienda.

Quinta Causa.

Etiam si desiderium intrandi in Religionem, & cogitatio de hac re, non esset à Deo, tamen qui in se sentiret, representari sibi maiorem securitatem salutis in Religione, quam in seculo, & certiore, ac faciliorē damnationē in seculari statu, quam in Religione; & maiora bona spiritualia animæ, plures, & certiores coronas in cælo se acquisitum in Religione quam in seculo; & præstantiore, est statum Religiosum, quam seculari; propter hanc solam cognitionem, qui prudens est, & amat se ipsum bono amore, deberet eligere (sine alia Dei vocatione, vel angelica) statum Religiosum. Nam si alicui iter facienti, dicteret homo fide dignissimus, & amicissimus; noli profici per hanc viam, quia ibi sunt latrones, qui mactant, vel milites qui spoliant, & vix aliquis evadit, sed proficiere per aliam viam, in qua non sunt hæc pericula, expectaretne talis vocationem Dei vel reuelationem Angeli, ad eligendam hanc viam securiorē non expectaret. Cur ergo expectas ad eligendum statum Religiosum, & deserendū secularem, de quo Deus fide dignissimus, & maior amicus tuus, quam ullus mortalium, qui sanguinem suum pro te & vitam, antequam nasceris dedit, dixit per se, & per Apostolos, ac alios seruos suos, maiora mala, & pericula esse in seculo, quam sint villa in vijs obcessis à latronibus, & à militibus. Audi et pondera Spiritus sancti verba: Amen dico vobis, quia dñes diffici- Matth. 19. le intrabit in regnum cœlorum (nullus autem vult 23. 24. esse in seculo, nisi vr̄ fiat dñes.) Et iterum dico vobis, facilius est camelum per foramen acu transire, quam diuitem intrare in regnum cœlorum. Diuinus autem accumulare, inquit S. Asterius, citra peccata de Dñm, impossibile: nisi alicui Iobo, (quod vñdē rarum,) uite & simili & diescere, & iustitiam colere contigerit. Ideo Lazarus merito monet S. Iohannes: Nolite diligere mundum, neg ea que in mundo sunt: si quis diligere mun- 1. Ioh. 2. dum, 15. 16.

A 4 dum,